

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Marina Susanna Kinnunen	Telia	25.05.2026 17:31:02 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (2 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Valtiovarainministeriö
kirjaamo.vm@gov.fi

Asianumero: VN/37410/2025

Viite: Sähköpostitse toimitettu kommentointipyyntö 13.5.2026 (Eeva Mäenpää, hallitusneuvos, Valtiovarainministeriö)

Pohjanmaan hyvinvointialueen kommentit STM:n ja THL:n lausuntojen perusteella

Hyvinvointialue katsoo, että STM:n ja THL:n lausunnot eivät anna sellaisia oikeudellisesti tai tosiasiallisesti riittäviä perusteita, joiden nojalla Pohjanmaan hyvinvointialueen oikaisuvaatimus voitaisiin hylätä. Lausuntojen perusteella jää edelleen ratkaisematta keskeinen kysymys siitä, perustuuko vuoden 2026 rahoituspäätös lainmukaiseen, luotettavaan ja yhdenvertaiseen tietopohjaan, kuten hallintolaki ja perustuslaki edellyttävät.

STM toteaa lausunnossaan, että rahoituspäätöksen perusteena käytetty tietopohja täyttää rahoituslain vaatimukset ja että havaitut epätarkkuudet eivät tee päätöksestä virheellistä tai lainvastaista. Hyvinvointialue katsoo, että tämä arvio jää yleisluonteiseksi eikä vastaa oikaisuvaatimuksessa esitettyihin yksilöityihin väitteisiin. STM:n lausunto nojaa pitkälti siihen, että rahoituslain mukaisia tietolähteitä on käytetty muodollisesti oikein. Lausunto ei kuitenkaan arvioi sitä, täyttääkö käytetty tietopohja hallintolain 31 §:n mukaisen selvitysvelvollisuuden tilanteessa, jossa viranomaisen tiedossa on ollut olennaisia ja alueellisesti eriarvoistavia tietovirheitä.

THL:n lausunto keskittyy pääosin tarvevakiointimallin rakenteen ja käytettyjen tietolähteiden yleiseen puolustamiseen. Hyvinvointialue toteaa, että lausunto ei vastaa oikaisuvaatimuksen ydinkysymykseen, joka ei koske mallin abstraktia hyväksyttävyyttä, vaan vuoden 2026 rahoituspäätöksen tosiasiallista perustaa ja sen alueellisia vaikutuksia. THL:n keskeinen argumentti on, että päätöksenteko voi perustua vain "parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon" ja että rekisteritiedon epätäydellisyys ei tee päätöksestä lainvastaista. Hyvinvointialue katsoo, että tämä lähtökohta ei vapauta viranomaista velvollisuudesta arvioida, onko tietopohja siinä määrin virheellinen tai vinoutunut, että se johtaa tosiasiallisesti vääriin ja yhdenvertaisuusperiaatteen vastaiseen lopputulokseen. Lisäksi THL:n lausunnossa painotetaan hyvinvointialueiden vastuuta tietojen oikeellisuudesta, mutta lausunnossa ei arvioida:

- THL:n ohjeistuksen selkeyttä ja yhdenmukaisuutta vuosina 2022–2023,
- sitä, miten potilastietojärjestelmien rakenteelliset erot ovat vaikuttaneet tiedon siirtymiseen,
- eikä sitä, miksi järjestelmäteknisistä syistä syntyneitä vinoumia on hyväksytty rahoituspäätöksen perusteeksi ilman korjaavia toimia

Hyvinvointialue korostaa, että oikaisuvaatimuksessa ei ole vaadittu rahoitusmallin tai tarvevakiointin yleistä kumoamista, vaan vuoden 2026 rahoituspäätöksen oikaisua, koska sen perustana oleva tietopohja ei vastaa todellista palvelutarvetta eikä täytä hallinto- ja perusoikeudellisia vaatimuksia. STM:n ja THL:n lausunnot:

- eivät poista sitä tosiasiaa, että rahoituspäätös perustuu tietoon, jonka virheellisyys ja alueellinen vinoutuneisuus on myöhemmin viranomaisten toimesta tunnistettu ja osin myönnetty;
- eivät arvioi päätöstä perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuusperiaatteen ja 19 §:n rahoitusperiaatteen näkökulmasta;
- eivät ota huomioon perustuslain 22 §:n mukaista valtion velvollisuutta turvata perusoikeuksien tosiasiallinen toteutuminen myös rahoituspäätöksenteossa.

Hallintolain 31 §:n selvitysvelvollisuus korostuu erityisesti tilanteessa, jossa päätöksellä on laajat ja merkittävät taloudelliset vaikutukset ja jossa päätöksen virheellisyys on tullut viranomaisen tietoon. Viranomainen ei voi tällöin vedota yksinomaan mallin muodolliseen lainmukaisuuteen.

Pohjanmaan hyvinvointialue katsoo, että STM:n ja THL:n lausunnot eivät anna sellaisia uusia perusteita, jotka horjuttaisivat oikaisuvaatimuksessa esitettyä arviota rahoituspäätöksen virheellisyydestä. Lausuntojen perusteella jää edelleen selvittämättä, miksi rahoituspäätöstä tulisi pitää voimassa, vaikka sen tietopohjan puutteellisuus ja alueellisesti eriarvoistavat vaikutukset ovat viranomaisten tiedossa. Hyvinvointialue katsoo, että valtiovarainministeriön tulee oikaisuvaatimusta ratkaistessaan ottaa huomioon hallinto- ja perusoikeudelliset velvoitteensa kokonaisuutena ja oikaista vuoden 2026 rahoituspäätös Pohjanmaan hyvinvointialueen osalta siten, että rahoitus vastaa todellista palvelutarvetta ja yhdenvertaisen kohtelun vaatimusta.

Vaasassa 25.5.2026

Marina Kinnunen

Hyvinvointialuejohtaja